

Kaebuse osaline rahuldamata jätmise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	30.08.2024, Pärnu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	riigiprokurör Kristine Tamm
Ametiasutuse nimi:	Riigiprokuratuur
Kriminaalasja number:	21221000033
Kaebuse registreerimisnumber:	RP-6-5/24/94-7
Kaebuse esitaja:	Nikolai Ossipenko kaitsja vandeadvokaat Jüri Leppik

1. Eelnev menetlus

1.1 07.06.2024 esitas N. Ossipenko kaitsja Jüri Leppik taotluse, milles palus mõista Eesti Vabariigilt Nikolai Ossipenko pärandvara hulka kriminaalmenetluses nr 21221000033 valitud kaitsjale tehtud kulutused. Kaitsja on osalenud kriminaalmenetluses alates 04.10.2022 ja osutanud kahtlustatavale N. Ossipenkole õigusabi 54 012,24 eurot (koos käibemaksuga, ei sisalda arvel kajastatud bürookulu), mida tõendavad lisades 1-37 olevad arved. Kõik arved on kliendi eest tasutud, v.a lisa 37.

Kaitsja taotles hüvitise väljamaksmist advokaadibüroo HansaLaw OÜ Luminor Bank arveldusarvele EE671700017000686598, kohustusega pärast pärimismenetluse alustamist see üle anda pärandvara hulka. Riigikohus on korduvalt rõhutanud, et KrMS § 183 lg 1 kohaselt kannab kriminaalmenetluse lõpetamise korral menetluskulud riik, kui samas seadustikus ei ole sätestatud teisiti. Juhuks, mil kriminaalmenetlus lõpetatakse süüdistatava surma tõttu, seadus osutatud üldreeglist erandit ei tee ja järelikult jäävad kõik kriminaalmenetluse kulud ses olukorras riigi kanda (RKKK 24.04.2018, 1-16-8601/66, p-d 27-28; RKKK 19.02.2024, 1-23-295/29, p-d 8-9).

1.2 24.06.2024 koostas Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuur (edaspidi MKRP) kriminaalmenetluse nr 21221000033 osalise lõpetamise määruse N. Ossipenko suhtes tema surma tõttu. Ringkonnaprokurör selgitas, et ei ole selge, kuidas on arvutatud taotluses esitatud summa 54 012,24 eurot, mis peaks sisaldama üksnes arvetel märgitud õigusabi teenust koos käibemaksuga. Liites kokku kõik 37 arve summad (sh bürootasu, käibemaks ning muud teenused) on tulemuseks 51 987,48 eurot, mis on vähem, kui kaitsja on taotlenud. Sealjuures ei tohiks kaitsja taotletud summa sisaldada muid kulusid peale õigusteenuse ehk peaks hoopis väiksem olema sellest, mis arvetel kogumis tuleb summaks.

Lisaks selgitas ringkonnaprokurör, et kui vaadata kasvõi lisas 1 olevat esimest arvet nr 1904025, siis õigusteenust on osutatud mahus 12:55 tundi hinnaga 180 €/tund ($180/60=3$ €/min), mis teeb kokku $(12*180)+(55*3)=2160+165=2325$ eurot. Sellest 1% bürootasu on $2325*0,01=23,25$ eurot. Kogu teenus peaks arvutuslikult olema seega $2325+23,25=2348,25$ ning koos käibemaksuga $2348,25*1,2=2817,90$ eurot. Arvel on aga märgitud bürootasuks 23,24 eurot ning lõppsummaks 2817,88 eurot. Seega ilmneb, et arvel on vigased arvutuskäigud. Prokuratuur tuvastas ka mitmetel teistel arvetel läbivalt vigased arvutuskäigud. Need omakorda kogumis võivad olla põhjuseks kaitsja taotluses märgitud summa moodustumisel.

Lisaks on J. Leppik esitanud arveid, mille on erinevad kohtuastmed kui ka prokuratuur juba lahendanud, seega kaitsja on esitanud riigile osaliselt arveid topelt, mis tähendab, et nende rahuldamisel tekiks mitu dokumenti, mille alusel riigile nõue esitada. Selliselt võib kaasneda olukord, kus Eesti Vabariigile esitatakse täitmiseks mitu erinevat dokumenti, mis sisaldavad hüvitist sama teenuse eest.

Ringkonnaprokurör märkis, et eeltoodud põhjustel ei saa prokuratuur rahuldada J. Leppiku taotlust. Prokuratuuril ei õnnestunud tuvastada, kuidas on moodustunud taotluses esitatud 54 012,24 eurot. Kuna Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arvetele ei ole võimalik tugineda nendes sisalduvate arvutusvigade tõttu, siis ei ole prokuratuuril veendumust, et oleks võimalik korrektselt taotluses esitatud andmete pinnalt arvata KrMS § 175 lg 1 p 1 ja lg 2 alusel põhjendatud kulu menetluskulude hulka, mis oleks võimalik jätta KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda.

Prokuratuur pidas asjakohaseks märkida ka seda, et taotluse rahuldamist küll ei välista, kuid muudaks selle lahendamise oluliselt kiiremaks ja lihtsamaks, kui taotlusest oleks juba maha arvatud arved ja summad, mis on varasema menetluse käigus lahendatud ehk jäetud menetluskulude hulka võtmata või jäetud Eesti Vabariigi kanda. Eelnev lause ei puuduta menetluskulusid, mis on KrMS § 187 lg 2 alusel jäetud otsustamiseks lõpplahendis.

2. Kaebuse sisu

2.1 01.07.2024 registreeriti Riigiprokuratuuris N. Ossipenko kaitsja J. Leppiku kaebus Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri 24.06.2024 kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrusele. Kaebuses palutakse tühistada 24.06.2024 kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määruse punkt 6.2. ja teha uus otsustus, millega mõista Eesti Vabariigilt Nikolai Ossipenko pärandvara hulka hüvitis summas 54 012,24 eurot.

2.2 Kaebaja kinnitab, et 08.12.2023 dokumendi on koostanud kaitsja Aivar Pilv ja kaebaja antud dokumendi koostamise eest arvet ei ole esitanud. Seda kinnitab ka prokuratuurile esitatud arve nr 1905638, mis oli koostatud 31.12.2023.

2.3 Kaebaja selgitab, et prokuratuur ei ole kaitsja taotlust sisuliselt lahendanud, sh ei ole taotlust jätnud osaliselt või täielikult rahuldamata. Ilmekalt tuleneb kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määruse punkti 6.2 lõikest 5 ja 6 esitatud põhjendustest, et erinevad otsitud põhjendused takistavad prokuratuuril menetluskulusid kindlaks teha. Kaebaja on seisukohal, et vaidlustatud määruse punktis 6.2 ei ole lahendatud kaitsja taotlust menetluskulude väljamõistmiseks riigilt.

2.4 Kaebaja leiab, et on vale prokuratuuri väide, et „taotluses on esitatud summa 54 012,24 eurot, mis peaks sisaldama üksnes arvetel märgitud õigusabi teenust koos käibemaksuga, aga kui prokuratuur liitis kokku kõik 37 arve summad (sh bürootasu, käibemaks ning muud teenused) on tulemuseks 51 987,48 eurot.“ Kaebaja selgitab, et kõigi 37 arve kogusumma on 56 117,54 eurot. Kuidas määruse koostaja sai kogusumma 4130,06 euro võrra väiksema jääb arusaamatuks.

2.5 Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määruse punkti 6.2 lõikest 3 nähtub, et sisuliselt on uuritud vaid ühte arvet, s.o arvet nr 1904025. Matemaatiliselt on prokuratuuri määrmuses esitatud arvutuskäik õige ja täpne, sest käesoleval juhul on tõepoolest võimalik täpselt, täisarvuliselt, välja arvutada 180-eurose tunnitasu juures 1 minuti maksumus (180/60).

2.6 Kaebaja selgitab, et arvete koostamisel kasutab advokaadibüroo arvestusprogrammi Scorot, mis arvestab aja minutites koheselt kümnendsüsteemi, mille kohaselt 1 minut on 1/60, ehk 0,0167 (vt lisa arve nr 1904025 väljatrükki, kus aeg on kuvatud kümnendsüsteemis, s.o 12:55 vastab 12,9166). Kuivõrd maha tuleb arvestada menetluskulude nõudest kliendiga kokkulepitud 1% bürootasu (kohtupraktika kohaselt), siis menetluskulude arvestamisel oli kaitsja õigusteenuse hüvitamise taotluses arve nr 1904025 näitel järgmine:

12 tunni ja 55 minutit on 12,92 tundi. $12,92 \cdot 180 \text{ euro} = 2325,60$, koos käibemaksuga on õigusabi maksumus kokku ($2325,60 \cdot 1,2$) 2790,72 eurot. Menetluskulude arvestamisel on esitatud täistunnid ja minutites aeg ümberarvutatuna kümnendsüsteemi sajandike täpsusega, mis võib väga vähesel määral lõpptulemust mõjutada, kui see oleks väljendatud kümnetuhandiku täpsusega ($12,9166 \cdot 180 = 2324,988$). Prokuratuuri väited, et tegemist on arvutusvigadega, ei ole õige. Õige on, et tulemused erinevad seonduvalt ümardamise täpsusastmest.

2.7 Kaitsja on esitanud Eesti Vabariigile vaid ühe taotluse, et N. Ossipenkole hüvitatakse talle välja mõistetud menetluskulu. Tartu Ringkonnakohtu 03.11.2022 määrusega mõisteti Eesti Vabariigilt N. Ossipenkole välja 1327,68 eurot. Määruse põhjendustest (p-is 40) ilmneb, et *Advokaat J. Leppik esitas ringkonnakohtule taotluse õigusabi tasu suuruse kindlaksmääramiseks. Taotluse kohaselt kulus kaitsjal seisukohtade esitamiseks kokku koos sõidukuludega 1165,68 eurot. Kohtuistungil osalemise eest 45 minuti ulatuses taotleb kaitsja tasu 162 eurot. Ringkonnakohus leiab, et tasutaotlus summas 1327,68 eurot on põhjendatud ja tuleb rahuldada. KrMS § 175 lg 1 p 1 ja § 187 lg 1 alusel jääb menetluskulu Eesti Vabariigi kanda.* Kaebaja selgitab, et eeltoodud kulu on kajastatud arvetel 1904054 ja 1904056. 07.06.2024 taotluses on esitatud antud arvete osas 717,20 euro osas, mida ei esitatud Tartu Ringkonnakohtule menetluskuluna.

2.8 Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrusest ei ole võimalik aru saada, kas määrusega jäeti menetluskulud välja mõistmata või peaks kaebuse esitaja midagi tegema, et menetluskulud saavad Eesti Vabariigi poolt hüvitatud. Määruse punkti 6.2 kuuendas lõikes märgitakse, et "taotluse rahuldamist küll ei välista, kuid ..." Samas ei ole määruses tegeletud menetluskulude väljaselgitamisega ja võimalikud etteheited arvetele ei ole konkretiseeritud.

Kaebaja peab vajalikuks märkida, et olukordades, kus õigusabi osutamine ei toimunud advokaadibüroo asukohas, siis on ajakulu seonduvalt õigusabi osutamiseks kohale jõudmisega maksustatud kliendile 50% tunnihinnaga. Eeltoodud ebaselgete põhjendustega määrus tuleb tühistada ja teha uus menetluskulude väljamõistmise määrus.

2.9 Käesoleva kaebuse osutamisega on advokaadibüroo HansaLaw OÜ osutanud N. Ossipenko pärandvara õiguste kaitseks õigusabi alljärgnevalt: 25.06.2024 määrusega tutvumine 45 min ja 01.07.2024 kaebuse koostamine 2 tundi. Kaebaja palub välja mõista Eesti Vabariigilt Nikolai Ossipenko pärandvara hulka 603,90 eurot (koos käibemaksuga, arve nr 1906178 lisatud) advokaadibüroo HansaLaw OÜ kasuks kulude hüvitamiseks kaebemenetluses.

3. Riigiprokuratuuri seisukoht

3.1 Riigiprokurör, tutvunud N. Ossipenko kaitsja vandeadvokaat J. Leppiku kaebuse ja selle lisadega, 24.06.2024 kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrusega, J. Leppiku 07.06.2024 taotlusega menetluskulude hüvitamiseks, kriminaalasja nr 21221000033 materjalidega, leiab, et kaebus kuulub rahuldamisele osaliselt.

3.2 Riigikohus leidis lahendis nr 1-23-295, et KrMS § 183 lg 1 kohaselt kannab kriminaalmenetluse lõpetamise korral menetluskulud riik, kui samas seadustikus ei ole sätestatud teisiti. Juhuks, mil kriminaalmenetlus lõpetatakse süüdistatava surma tõttu KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel, seadus osutatud üldreeglist erandit ei tee ja järelikult jäävad kõik kriminaalmenetluse kulud ses olukorras riigi kanda (RKKK 24.04.2018, 1-16-8601/66, p-d 27–28). Käesolevas asjas tähendab märgitu seda, et riigilt tuleb KrMS § 183 lg 1 alusel mõista N. Ossipenko pärandvarasse välja hüvitis kahtlustatava valitud kaitsjale makstud mõistliku suurusega tasu katteks.

3.3 Kaebajaga tuleb nõustuda, et prokuratuur ei ole kaitsja taotlust sisuliselt lahendanud. Isegi kui eelnev menetleja ei pidanud võimalikuks lahendada menetluskulude küsimust arvetel esinevate arvutusvigade tõttu, oli kaitsja taotlus võimalik lahendada osas, milles menetluskulude osas oli varasema menetluse käigus seisukoht võetud ning jäetud KrMS § 187 lg 2 alusel otsustamiseks

lõpplahendis. Samuti on võimalik lahendada menetluskulu taotlus sisuliselt, arvestades arvetel esitatud informatsiooni ning kriminaalasja materjale.

3.4 Kaitsja taotles hüvitise väljamaksmist Nikolai Ossipenko pärandvara hulka. KrMS § 175 lg 1 p 1 järgi on menetluskulud valitud kaitsjale või esindajale makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud, mis on tekkinud seoses kriminaalmenetlusega. Sellest järeldub, et menetluskulud hüvitatakse menetlusosalisele, kellel on need tekkinud ehk N. Ossipenkole, kellel on kohustus menetluskulu advokaadibüroole HansaLaw tasuda. N. Ossipenko on surnud ning tema varast on moodustunud pärandvara, mille arvel on N. Ossipenko pärijad kohustatud täitma pärandaja kohustused (PärS § 130 lg 3). Seega on põhjendatud mõista hüvitise menetluskulude eest välja pärandvara hulka ning lugeda õigustatud isiku(te)ks, kellel on õigus pöörduda Rahandusministeeriumi poole hüvitise saamiseks, N. Ossipenko pärijad.

3.5 KrMS § 175 lg 1 p 1 kohaselt on menetluskuludeks muu hulgas valitud kaitsjale või esindajale makstud mõistliku suurusega tasu. Taotletava tasu suuruse mõistlikkuse hindamisel tuleb võtta arvesse, kas tehtud toimingud on vajalikud, nendeks kulunud aeg põhjendatud ja kaitsja tunnitasu mõistliku suurusega (vt nt RKKKo 3-1-1-90-16, p 16). Valitud kaitsjale makstav tasu on käsitatav seega menetluskuluna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel üksnes osas, milles see tasu on mõistliku suurusega. Mõistlikku suurust ületavat kaitsjatasu menetluskulu hulka ei arvata, mis tähendab seda, et mõistlikku suurust ületavat kaitsjatasu ei saa kriminaalasja menetleja otsustada selle hüvitamist (vt RKKKo 3-1-1-58-15, p 14). Tunnitasu määramisel omab samuti tähtsust, kas tegemist on õiguslikult keeruka kriminaalasjaga. Riigikohus on selgitanud, et keskmisest kõrgem tunnitasu on põhjendatud sellises olukorras, kui tegemist on väga mahuka või õiguslikult keeruka kriminaalasjaga ning vaid erandlikel juhtudel (vt RKKKm 1-18-5023).

Tasu mõistliku suuruse sisustamisel peaks nii kohtupraktika kui Riigiprokuratuuri seisukoha järgi töötunni tasu mõistlikkuse piir jääma kolmekordse määratud kaitsja tasu tunnimäära piiresse, mis on ühtlasi ka õigusteenuse turu keskmine hinnatase, millele lisandub käibemaks 20%. Nimetatud tunnitasust lähtuvalt tuleb hinnata tehtud töö mahtu ajaliselt ja osutatud õigusabi põhjendatust ning vajalikkust. Riigikohus on lahendis 1-22-7663 lugenud põhjendatuks hüvitada vandeadvokaadile kaitsjatasu kuni 220 eurot (käibemaksuta) rõhutades, et hinna puhul tuleb arvestada õigusteenuse kvaliteeti, koostatud dokumentide mahtu ja keerukust ning üldist hinnatõusu. Eeltoodud seisukohti arvestades on kaitsja tööühiku hind 180 eurot, millele lisandub käibemaks, mõistlik.

3.6 Mis puudutab õigusteenuse maksumuse arvutuskäiku, siis selles osas on kaitsja kaebuses täpsustanud, et prokuratuuri arvutuskäik, mille kohaselt on võimalik välja arvutada ühe minuti õigusteenuse maksumus (180:60), on korrektne. Seega on ühe minuti õigusteenuse maksumuseks 3 eurot. Esitatud arvetel aga sama arvutuskäiku ei kasutata, vaid kasutatakse arvutiprogrammi, mis arvestab aja minutites kümnendsüsteemi, mis suurendab aga põhjendamatult õigusteenuse eest makstavat tasu.

Riigiprokurör lähtub õigusteenuse maksumuse arvutamisel seega lähtepunktist, kus 1 tunni õigusteenuse maksumus on 180 eurot ja 1 minuti maksumus 3 eurot. Seega on kaebuses toodud näite põhjal 12 tunni 55 minuti õigusteenuse maksumuseks 2325 ($12 \times 180 + 55 \times 3$) eurot ning koos käibemaksuga 2790 ($2325 \times 1,2$) eurot (vrd kaebuses toodud näitel 2790,72 eurot ehk 72 senti suurem). Bürookulu menetluskulude hulka ei loeta, sest vastavalt kohtupraktikale peaks bürookulu sisalduma õigusteenuse hinnas (RKKKo 1-22-7339/22, p 38).

3.7 Kaitsja taotles menetluskulu kogusummas 54 012,24 eurot hüvitamist. Ringkonnaprokurör leidis, et arvete kogusumma on 51 987,48 eurot. Riigiprokurör märgib, et menetluskulude hüvitamise taotlusele lisatud 37 arve kogusumma on 56 117,54 eurot. Kaebusele lisatud arvutuskäikudest kaebusele (lisa 2) nähtub, et erinevus tekib arve nr 1904054 puhul, kus arve kogusummat on vähendatud 717,12 eurole, mis annabki 37 arve kogusummaks 54 012,24 eurot. Jälgides kaitsja esitatud arvutuskäiku lisa 2, on tegemist õigusteenuse kogumaksumusega ilma bürootasuta.

3.8 Esitatud arvetel kajastub sõidukulu ajaühikuna, millest tasustatud ajaks loetakse pool kasutatud ajast. Selle kohta märkis kaebaja, et olukordades, kus õigusabi osutamine ei toimunud advokaadibüroo asukohas, siis on ajakulu seondult õigusabi osutamiseks kohale jõudmisega maksustatud kliendile 50% tunnihinnaga. Samas nähtub nii prokuratuurile kui kohtule esitatud taotlustest, millele kaitsja on lisanud kulusid tõendava dokumendina samad arved (nt arve nr 1904165), et kaitsja on taotlenud *ajakulu asemel* tegelike sõidukulude hüvitamist vastavalt „Advokaadile riigi õigusabi tasu maksmise ja kulude hüvitamise korra“ (Justiitsministri 26.07.2016 määrus nr 16) § 17 lg 2 loodud regulatsioonile, mille kohaselt hüvitatakse riigi õigusabi osutamisega seoses kantud isikliku või advokaadibüroo pidaja sõiduauto kasutamise kulud advokaadi taotluse alusel summas 0,15 eurot iga läbitud kilomeetri kohta. Vastavalt J. Leppiku täiendavatele selgitustele on prokuratuurile arve esitatud vastavalt kliendilepingule, so sõidule kulunud aeg arvestati vastavalt kokkulepitud tunnitasu 50% määraga.

3.9 Alates 10.02.2023 osales menetluses N. Ossipenko kaitsjana ka vandeadvokaat Aivar Pilv. KrMS § 175 lg 2 kohaselt arvatakse juhul, kui menetlusosalisel on mitu kaitsjat või esindajat, menetluskulude hulka neile makstud tasu suurus, mis ei ületa ühele kaitsjale või esindajale tavapäraselt makstavat mõistliku suurusega tasu. Osutatud sätte mõtte kohaselt ei saa ühe ja sama kaitseülesande täitmise eest mitmele kaitsjale makstud tasu menetluskulude hulka arvata suuremas ulatuses kui see, mida oleks võimalik pidada ühele kaitsjale või esindajale sama ülesande täitmise eest makstavaks mõistlikuks tasuks. (Vt RKKKm 3-1-1-63-13, p 23; RKKKm 3-1-1-22-17, p 59). Ka peaks mitme esindaja olemasolul esindajatasu hüvitamise taotlusest alati nähtuma see, milline esindaja millises mahus milliseid ülesandeid täitis (3-1-1-63-13, p 23; 1-15-9051/62, p 40). Arvestades, et kriminaalmenetluse lõpetamise määrmises 24.06.2024 võttis Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri ringkonnaprokurör seisukoha N. Ossipenko kaitsjale vandeadvokaat A. Pilvele makstud tasu hüvitamises, tuleb seda käesolevalt KrMS § 175 lg 2 nõuete täitmiseks arvestada.

3.10 Järgnevalt võtab riigiprokurör menetluskulude osas seisukoha esitatud arvete kaupa.

3.10.1 Arve nr 1904025

Arve on esitatud osutatud õigusteenuse osutamises 12 tundi 55 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2817,88 eurot (sh 20% käibemaks). Arvel märgitud toimingud 04.10.2022 konsultatsioon 6 tundi 10 minutit, 05.10.2022 sõit Tallinn-Jõhvi-Tallinn 2 tundi, kaitsealusega kohtumine 35 minutit, tõenditega tutvumine 1 tund 5 minutit, kohtuistungil osalemine 2 tundi 30 minutit, kohtumine kaitsealusega 15 minutit ja kohtuistungil osalemine 20 minutit.

Arvel märgitud toimingud on olnud vajalikud. Arvel märgitud toimingutest peab riigiprokurör paisutatuks 04.10.2022 toimunud konsultatsiooni – materjalidega tutvumine, suhtlemine uurimisasutusega ja prokuratuuriga 6 tunni 10 minuti ulatuses. 04.10.2022 peeti N. Ossipenko kahtlustatavana kinni, korraldati kodus läbiotsimine ja kuulati kahtlustatavana üle. Kogu menetlus kestis kella 10.09 – 15.38. Ei ole usutav, et kogu selle aja suhtles kaitsja uurimisasutuse ja prokuratuuriga. Uurimistoimingute protokollides on fikseeritud kellaajad, millal kaitsja, kes ei sõitnud uurimistoiminguteks kohale, menetleja vahendusel kaitsealusega suhtles (läbiotsimisprotokollis kellaeg märkimata, kuid peale kella 10:37, kõne kestus maksimaalselt kella 10:47, kui N. Ossipenko kasutas hapniku mõõtmise aparati; kahtlustatavana ülekuulamise ajal kell 14:47 ning kell 15:24). Kuivõrd kõnede lõpuaegu ja kõne kestust ei ole fikseeritud, ei ole uurimistoimingute protokollide põhjal võimalik konsulteerimisele kulunud aega minutipealt hinnata. Arvestades, et kaitsjaga suheldi vähemalt kolmel korral, kahtlustatavana ülekuulamine lõppes kell 15:38, seega ei saanud viimane kõne kesta kauem kui 14 minutit ja teistele kõnede maksimaalselt 30 minutit, millele lisandus suhtlus menetlust juhtiva prokuröriga, siis on põhjendatud konsulteerimisele arvestada kokku 2 tundi. Arusaamatuks jääb, milliste materjalidega kaitsja tol päeval tutvus, kuivõrd protokollidest ei nähtu, et kaitsjale oleks esitatud tutvumiseks materjale. Kohtuistungitel esindamise aega tuleb korrigeerida vastavalt kohtuistungi protokollidele, mille kohaselt leidsid kohtuistungid aset 05.10.2022 kell 16:12-18:31 ja 06.10.2022 kell 9:34-9:46 ehk kokku 2 tundi 31 minutit. Ülejäänud toimingute maht on optimaalne.

Kokkuvõttes on arve nr 1904025 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 7 tunni 26 minuti ulatuses, so summas 1605,60 eurot (sh km).

Arvestades, et kriminaalmenetlus nr 21221000033 lõpetati 24.06.2024 KrMS § 199 lg 1 p 6 alusel seoses N. Ossipenko surmaga, tuleb KrMS § 183 lg 1 kohaselt jätta N. Ossipenko menetluskulu summas 1605,60 eurot riigi kanda.

3.10.2 Arve nr 1904054

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 9 tundi 28 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2065,26 eurot (sh km).

Sama arve – nr 1904054 on esitas kaitsja J. Leppik 25.10.2022 Tartu Ringkonnakohtu istungil ning kohus on selle arve osas seisukoha võtnud oma 03.11.2022 määruses nr 1-22-5985, millega kohus mõistis N. Ossipenko kasuks välja 1327,68 eurot ja jättis selle KrMS § 175 lg 1 p 1 ja § 187 lg 1 alusel riigi kanda (9 kd tl 15-22).

Kuigi kaebuse kohaselt on 07.06.2024 taotlus prokuratuurile esitatud 717,20 euro suuruse menetluskulu osas, mida Tartu Ringkonnakohtule menetluskuluna ei esitatud, on prokuratuurile esitatud arvel nr 1904054 kajastatud täpselt samad toimingud, mille eest kaitsja esitas arve Tartu Ringkonnakohtule ning mida saab pidada selle kohtuistungiga seotuks (määruskaebusele kirjalike seisukohtade esitamine, nõupidamine kliendiga, varasemate materjalidega tutvumine). Kuivõrd Tartu Ringkonnakohus on esitatud arve osas seisukoha võtnud, millised kulud loeb kohus mõistlike menetluskude hulka ja menetluskulud Eesti Vabariigi kanda jätnud, puudub prokuratuuril alus sama tasutaotlust uuesti lahendada ning lähtuda tuleb kohtumäärusest. Seega tuleb kaitsja kaebus jätta selles osas läbi vaatamata.

3.10.3 Arve nr 1904056

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 45 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 163,62 eurot (sh km). Arve alusel on 24.10.2022 toimunud büroosisene konsultatsioon 15 minutit ning osalemine 25.10.2022 kohtuistungil vastavalt tegelikule kohtuistungi ajale 30 min.

Kohtuistungi ettevalmistuse ja kohtuistungil osalemises on Tallinna Ringkonnakohus oma 03.11.2022 määruses nr 1-22-5985, millega kohus mõistis N. Ossipenko kasuks välja 1327,68 eurot ja jättis selle riigi kanda (vt käesoleva määruse p 3.10.2) põhjendatud ja vajalikud kulud N. Ossipenkole hüvitanud. Kohus ka märkis, et kohtuistungil osalemise eest 45 minuti ulatuses taotleb kaitsja tasu 162 eurot. Tartu Ringkonnakohus on kaitsja täiendavat ajakulu otsuse tegemisel arvestanud. Kohus pidas kaitsja tasutaotlust põhjendatuks osaliselt ja jättis põhjendatud menetluskulu KrMS § 175 lg 1 p 1 ja § 187 lg 1 alusel Eesti Vabariigi kanda (9 kd tl 15-22). Kuivõrd Tartu Ringkonnakohus on esitatud arve osas seisukoha võtnud, millised kulud loeb kohus mõistlike menetluskude hulka, sh on kohus määranud arvestanud tegeliku kohtuistungi ajaga lisaks kaitsja esitatud arvele nr 1904054 ning menetluskulud Eesti Vabariigi kanda jätnud, puudub prokuratuuril alus sama tasutaotlust uuesti lahendada ning lähtuda tuleb kohtumäärusest. Seega tuleb selles osas jätta kaebus rahuldamata. Ülejäänud toiming on vajalik ja optimaalses mahus. Seega on arve nr 1904056 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 15 minuti ulatuses, so summas 54 eurot (sh km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 54 eurot.

3.10.4 Arve nr 1904141

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 6 tundi 40 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1454,41 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud – 28.10.2022 nõupidamine kliendiga 1 tund 15 minutit, sõidukulu Tallinn-Karjamaa küla Alutaguse vald – Tallinn 2 tundi 30 minutit, taotlus prokuratuurile 1 tund (tegemist on kaitsja taotlusega vahistamisest loobumiseks) ning konsultatsioonid on vajalikud toimingud ning nende maht ei ole üle paisutatud. Seega on tegemist põhjendatud menetluskuluga KrMS § 175 lg 1 p 1 mõttes.

Arvel on märgitud 1 tund ja 15 minutit toimingule „teade pressile“. Arvelt ei selgu toimingu vajalikkus ja põhjendatus kriminaalmenetluses. Riigiprokuröri hinnangul ei ole tegemist vajaliku ega põhjendatud toiminguga kriminaalmenetluses, seega menetluskuluga KrMS § 175 lg 1 p 1 mõttes ning jätab selles osas kaitsja taotluse rahuldamata.

Seega on arve nr 1904141 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 5 tunni 25 minuti ulatuses, so summas 1170 eurot (sh km).

Arvestades, et kriminaalmenetlus nr 21221000033 lõpetati 24.06.2024 KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel seoses N. Ossipenko surmaga, tuleb KrMS § 183 lg 1 kohaselt jätta N. Ossipenko menetluskulu summas 1170 eurot riigi kanda.

3.10.5 – 3.10.6 Arved nr 1904147 ja 1904152

Arve nr 1904147 on esitatud õigusteenuse osutamises 10 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2290,68 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud sisaldavad ringkonnakohtu määrusega tutvumist 45 minutit, määruskaebuse koostamist 5 tundi, kliendiga kohtumist 1 tund 20 minutit, sõidukulu 2 tundi ja määruskaebuse esitamist 1 tund 15 minutit.

Arve nr 1904152 on esitatud õigusteenuse osutamises 2 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 545,40 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud prokuratuuri 03.11.2022 määrusega tutvumist 15 minutit ja määruskaebuse täiendamist 2 tundi 15 minutit.

Riigikohus on 11.11.2022 määrusega lahendanud kaitsja esitatud õigusabikulude taotluse, mille sisuks on Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arved nr 1904147 summas 2290,68 eurot ja nr 1904152 summas 545,40 eurot. Riigikohus määras, et esitatud arvete osas on õigusabi tasu mõistlik suurus Riigikohtule määruskaebuse ja selle täienduse esitamise eest (sh sõidukulu) koos käibemaksuga 1512 eurot (7 tundi). Kuivõrd Riigikohus on lugenud õigusabi tasu mõistlikuks suuruseks 1512 eurot ja määranud arvestada see summa KrMS § 187 lg 2 lause 2 alusel menetluskulude hulka, siis prokuratuur peab lähtuma kohtumäärusest ning ülejäänud summat viidatud kahel arvel menetluskulude hulka ei arvestada ei ole prokuratuuril alust.

Kokkuvõttes on arvete nr 1904147 ja 1904152 alusel Riigikohtu määruse nr 1-22-5985 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusabiteenuse eest 7 tunni ulatuses summas 1512 eurot (sh km). Arvestades, et kriminaalmenetlus nr 21221000033 lõpetati 24.06.2024 KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel seoses N. Ossipenko surmaga, tuleb KrMS § 183 lg 1 kohaselt jätta N. Ossipenko menetluskulu summas 1512 eurot riigi kanda.

3.10.7 Arve nr 1904165

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 17 tundi 40 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 3854,14 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud sisaldavad ajavahemikul 09.11.2022 kuni 28.11.2022 toimunud telefonikonsultatsioone 14 korda a' 10 minutit, kokku 2 tundi 20 minutit. Sellele lisandub 10.11.2022 elektroonilise valve kohaldamiseks taotluse koostamine 1 tund 45 minutit, 16.11.2022 nõupidamine Viru Vanglas 1 tund 30 minutit ja sõidukulu 2 tundi, taotluse koostamine tõendi kogumiseks 45 minutit (neljal lehel, 9 kd tl 106-115), 24.11.2022 nõupidamine Viru Vanglas 1 tund 15 minutit ja sõidukulu 2 tundi, 30.11.2022 Viru Maakohtus toimunud tõkendi asendamise taotluse arutelu 50 minutit ja sõidukulu 2 tundi.

Viru Maakohus jättis 30.11.2022 määrusega N. Ossipenko taotluse vahistamise asendamiseks elektroonilise valvega rahuldamata (9 kd tl 27-31). Kohus tagastas kaitsjale tema taotluse menetluskulude kindlaksmääramiseks ning selles osas seisukohta ei võtnud. Viru Maakohtule esitatud taotluse järgi taotles kaitsja sõidukulu hüvitamist 30.11.2022 kohtuistungile sõiduga seoses Tallinn-Viru Maakohtu Jõhvi kohtumaja-Tallinn 2x164 km eest summas 59,04 eurot (koos km). Vastavalt J. Leppiku täiendavatele selgitustele on prokuratuurile arve esitatud vastavalt kliendilepingule, so sõidule kulunud aeg arvestati vastavalt kokkulepitud tunnitasu 50% määraga.

30.11.2022 toimunud elektroonilise valve asendamise kohtumäärusest nähtub, et kaitsja on esitanud kohtule kohtu pädevusse mittekuuluvaid taotlusi prokuröri taandamiseks ja ekspertiisi määramiseks. Seega ei saa lugeda põhjendatud õigusabikuluks kogu taotluse koostamisele ja arutelule kulutatud

aega ning seda tuleb kohtu pädevusse mittekuuluvate taotluste arvel vähendada. Põhjendatud ajakuluks tuleb lugeda taotluse koostamise eest 1 tund ning kohtuistungil osalemise eest 30 minutit.

28.11.2022 on kaitsja koostanud taotluse ekspertiisi määramiseks. Taotluse koostamiseks kulus kaitsjal 45 minutit. Kriminaalasja materjalidest nähtub, et kaitsja koostas taotluse ekspertiisi määramiseks hoopis 17.11.2022 (võimalik, et kajastub samal arvel 18.11.2022 toiminguna taotlus tõendi kogumiseks 9 kd tl 106-115). Taotluses tõendi kogumiseks taotleb kaitsja ka viivitamatult isiku kohtuarstliku ekspertiisi määramist. Kaitsja taotlusest nähtub, et taotlus oli ajendatud N. Ossipenko 09.11.2022 tuvastatud kergest nahahaudumusest väheste lamatishaavanditega, mida patsient ise koos abilisega määris erinevate salvidega ja parema kõrva valu. See taotlus jäeti Viru Ringkonnaprokuratuuri 25.11.2022 määrusega rahuldamata. Määruse põhjenduste kohaselt puudus ekspertiisi määramiseks vajadus, kuivõrd N. Ossipenko suhtes oli ekspertiis määratud ja ekspertiisiakt valminud 24.10.2022, millest kaitsja oli teadlik. N. Ossipenko tervis ei olnud halvenenud või lausa ohtlik. Seega puudus vajadus niivõrd lühikese aja jooksul taotleda uut ekspertiisi. Eelnevast tulenevalt tuleb osutatud õigusabi teenusele makstavat tasu kaitsja argumentide põhjendamatuks lugemise tõttu vähendada. Põhjendatuks ja vajalikuks loeb riigiprokurör taotluse esitamiseks ja selleks kulunud toimingute (16.11.2022 -18.11.2022) nõupidamine eest kokku 3 tundi.

Kaitsja Jüri Leppik esitas Riigiprokuratuurile 28.11.2022 taotluse ringkonnaprokurör Alan Rüütli taandamiseks, millele arve nr 1904165 kohaselt kulus 2 tundi 30 minutit. Riigiprokuratuur on taotluse lahendanud 02.12.2022 määrusega nr RP-6-4/22/156-2, millega jättis taotluse rahuldamata. Riigiprokurör analüüsis põhjalikult kaitsja taotlust ning järeldas, et kaitsja väited on alusetud ning kohati meelevaldsed, mille puhul on täheldatav taotluse esitaja seaduse mittetundmine. Tutvudes riigiprokuröri määruse aluseks oleva taotlusega, ilmneb, et ringkonnaprokurörile tehtud etteheited seisnevad väidetavates kriminaalmenetlusõiguse rikkumistes, millega on kaasnenud kahju tekkimine. Samas ei ole nimetatud taotlusest välja loetavad prokuröri taandamise alused, mis on ammendavalt KrMS-s sätestatud ning mille on lahti kirjutanud riigiprokurör oma määrukses. Eelnevast tulenevalt tuleb osutatud õigusabi teenusele makstavat tasu kaitsja argumentide põhjendamatuks lugemise tõttu vähendada. Põhjendatuks ja vajalikuks loeb riigiprokurör taotluse esitamiseks ja selleks kulunud toimingute (24.11.2022 nõupidamine, sõidukulu) eest 1 tund.

Eeltoodust tulenevalt saab prokuratuuri hinnangul põhjendatud menetluskulude hulka KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvata tasu õigusteenuse eest 9 tunni 50 minuti ulatuses, s.o 2124 eurot (koos km). Arvestades, et kriminaalmenetlus nr 21221000033 lõpetati 24.06.2024 KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel seoses N. Ossipenko surmaga, tuleb KrMS § 183 lg 1 kohaselt jätta N. Ossipenko menetluskulu summas 2124 eurot riigi kanda.

3.10.8 Arve nr 1904207

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 3 tundi 45 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 818,10 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud – büroosised konsultatsioonid 03.11.2022 – 27.11.2022 a' 10-20 minutit, 11.11.2022 määruskaebuse täiendamine 1 tund 15 minutit, konsultatsioon EIK kaebusega seondult 1 tund.

Kaebusest ega arvest ei nähtu, millise määruskaebusega on arvel märgitud 11.11.2022 toiming seotud. Riigiprokurör tuvastas, et Riigikohtusse saabus 11.11.2022 menetluse nr 1-22-5985 määruskaebuse täiendus kaitsja J. Leppiku taandusetaotlus. Riigikohtu 18.11.2022 määrusega nr 1-22-5985 jäeti N. Ossipenko kaitsja vandeadvokaat J. Leppiku määruskaebus menetlusse võtmata KrMS § 390 lg-s 5 nimetatud aluste puudumise tõttu. Kaitsja taotlus riigikohtunike taandamiseks kriminaalasja edasisest menetlemisest jäeti rahuldamata. Seega jäi määruskaebuse täiendamine tagajärjetuks. Arvestades, et Riigikohus jättis määruskaebuse täienduse menetlusse võtmata ja rahuldamata, ei saa osutatud õigusabitoiminguid pidada täies ulatuses vajalikuks ning põhjendatuks. Seega tuleb hüvitamisele kuuluvat tasu vähendada 30 minutile. Arvel märgitud konsultatsiooni EIK kaebusega seondult ei saa pidada vajalikuks ega põhjendatud kuluks, kuna materjalide hulgas vastav kaebus puudub. Hüvitada saab ainult sellist menetluskulu, mis on kontrollitav. Seega on tegemist kontrollimatute kuludega, mida ei saa pidada vajalikuks kriminaalmenetluse mõttes.

Seega on arve nr 1904207 alusel põhjendatud menetluskulude tasu õigusteenuse eest 2 tunni ulatuses, so summas 432 eurot (sh km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 432 eurot.

3.10.9 Arve nr 1904267

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 10 tundi 15 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2236,14 eurot (sh km). Arvel kajastatud toimingud – 05.12.2022 riigiprokuröri määrusega tutvumine 1 tund 15 minutit, järelpärimine järelevalvemenetluse materjalide saamiseks 15 minutit, 07.12.2022 kaebuse projekti koostamine 3 tundi 15 minutit, 08.12.2022 nõupidamine kliendiga 45 minutit ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi, 09.12.2022 kaebuse täiendamine 2 tundi 30 minutit ja 12.12.2022 kaebuse esitamine Riigiprokuratuurile 15 minutit.

Juhtiva riigiprokuröri Dilaila Nahkur-Tammiksaare 10.01.2023 määrusega nr RP-6-4/22/156-4 on jäetud KrMS § 187 lg 1 alusel rahuldamata J. Leppiku esitatud taotlus menetluskulude kindlaksmääramiseks Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arve nr 1904267 alusel, mis on identne arvega, mis on esitatud käesoleva taotluse lisana 9. Kuivõrd riigiprokuratuur jättis kaitsja taotluse menetluskulude hüvitamiseks rahuldamata, seega ei pidanud osutatud õigusabitoiminguid vajalikuks ning kulusid põhjendatuks, seega ka mitte hüvitamisele kuuluvaks, puudub allkirjutanul alus KrMS § 187 lg 2 ls 2 alusel eeltoodud seisukoha ümberhindamiseks. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seetõttu ei arvata arvel nr 1904267 esitatud õigusabi kulusid menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.10 Arve nr 1904272

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 4 tundi 15 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 927,18 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 07.12.2022 määruskaebuse koostamist (elektrooniline valve) 1 tund 30 minutit, 08.12.2022 nõupidamist kliendiga 2 tundi 30 minutit ja 14.12.2022 menetluskulude nimekirja koostamist 15 minutit.

Tartu Ringkonnakohtus on 16.12.2022 määrusega lahendanud kaitsja esitatud õigusabikulude taotluse Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arve nr 1904272 alusel summas 918 eurot (9 kd tl 32-36) Ringkonnakohtu hinnangul on esitatud arve alusel põhjendatud menetluskuludeks lugeda 450 eurot. Selle menetluskulu hüvitamiseks kohustatud isik määratakse kriminaalasjas lõpplahendi tegemisel.

Arvestades, et kohtulahendi teinud kohus on hinnanud arve nr 1904272 alusel osutatud õigusabiteenuse põhjendatust ja vajalikkust, puudub prokuratuuril alus kohtu hinnangu ümberhindamiseks. Seega on arve nr 1904272 alusel põhjendatud menetluskulude tasu õigusteenuse eest summas 450 eurot (sh km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 450 eurot.

3.10.11 Arve nr 1904277

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 7 tundi 15 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1581,66 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 20.12.2022 vahistamise pikendamise taotlusega tutvumist 1 tund, kirjalike seisukohtade esitamist 3 tundi, telefonikonsultatsiooni 15 minutit, sõidukulu Viru Maakohtu Jõhvi kohtumajja 2 tundi ning kliendi esindamist kohtuistungil 21.12.2022 1 tund.

Sama arve esitas kaitsja ka 21.12.2022 Viru Maakohtule koos taotlusega menetluskulude kindlaksmääramiseks kriminaalasjas nr 1-22-5985. Kohtule esitatud taotluses taotles kaitsja sõidukulude hüvitamist sõidu eest Tallinn-Viru Maakohtu Jõhvi kohtumaja-Tallinn summas 59,04 eurot. Viru Maakohus 28.12.2022 kohtumääruses (9 kd tl 37-46) menetluskulude hüvitamises seisukohta ei võtnud. Vastavalt J. Leppiku täiendavatele selgitustele on prokuratuuril arve esitatud

vastavalt kliendilepingule, so sõidule kulunud aeg arvestati vastavalt kokkulepitud tunnitasu 50% määraga.

Juhindudes KrMS § 187 lg 2 ls 2 loeb riigiprokurör põhjendatuks ja vajalikuks arvel märgitud toimingud. Kirjalike seisukohtade esitamiseks kulunud aega 3 tundi ei saa pidada mõistlikuks, arvestades, et kohus ei võtnud kaitsja argumente arvesse, lisapiirangute kohaldamist saanuks kaitsja vaidlustada eraldi kaebemenetluses ning kahtlustatava tervisliku seisundi osas ei nähtunud kohtu hinnangul uusi asjaolusid, mis tingiksid tema vahi alt vabastamist just tervisliku seisundi tõttu. Seega saab mõistlikuks ajaks pidada 2 tundi.

Seega on arve nr 1904277 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 6 tunni 15 minuti ulatuses, so summas 1350 eurot (sh km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 1350 eurot.

3.10.12 Arve nr 1904284

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 4 tundi 35 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 999,92 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 21.12.2022 tutvumist prokuratuuri tõenditega 2 tundi 40 minutit, kohtuistungil osalemist vastavalt tegelikule ajale 1 tund 10 minutit ja nõupidamist kliendiga 45 minutit.

Nimetatud arve on seotud eelmise arvega nr 1904277 ning Viru Maakohtus toimunud prokuratuuri vahistamistaotluse arutamisega 21.12.2022. Arvel märgitud toimingud on põhjendatud ja vajalikud, nende maht vastab tegelikkusele. Kaitsja tutvus prokuratuuris tõenditega ning osales Viru Maakohtu 21.12.2022 istungil, mis kestis 11:59-14:11, seega on põhjendatud eelmisele arvele lisaks arvestada ajakulu kohtuistungil osalemise eest 1 tund 10 minutit. Samuti on optimaalne kliendiga nõupidamisele kulunud aeg.

Seega on esitatud arve nr 1904284 alusel põhjendatud menetluskuluks õigusteenus 4 tundi 35 minutit ehk 990 eurot (koos käibemaksuga). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 990 eurot.

3.10.13 Arve nr 1904291

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 3 tundi 25 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 745,39 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 16.12.2022 ringkonnakohtu määrusega tutvumist 30 minutit, 02.01.2023 määruskaebuse koostamist 2 tundi 45 minutit ja selle esitamist e-toimiku kaudu 10 minutit.

Riigikohus on 18.01.2023 määrusega kriminaalasjas nr 1-22-5985 lahendanud kaitsja esitatud õigusabikulude taotluse sama arve nr 1904291 põhjal. Riigikohus luges mõistlikuks tasuks määruskaebuse esitamisega seotud toimingute eest kokku koos käibemaksuga 324 eurot. Selle summa arvas kolleegium KrMS § 187 lg 2 lause 2 alusel menetluskulu hulka. Riigiprokuröril puudub alus mõistliku menetluskulu suuruse ümberhindamiseks. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 324 eurot.

3.10.14 Arve nr 1904292

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 2 tundi tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 436,32 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 26.12.2022 riigiprokuröri määrusega tutvumist 15 minutit, 29.12.2022 konsultatsiooni 15 minutit, 02.01.2023 kaebuse koostamist 1 tund 15 minutit ning selle esitamist prokuratuurile 15 minutit.

Riigiprokurör Kaire Jaakson on 18.01.2023 määrusega jätnud läbi vaatamata Jüri Leppiku esitatud kaebuse, mille hulka kuulus menetluskulude kindlaksmääramise taotlus arve nr 1904292 alusel. Riigiprokurör on määruks nr RP-6-5/23/7-1 selgitanud kaebuse läbi vaatamata jätmise aluseid ning

selgitanud, et Viru Ringkonnaprokuratuuri 23.12.2022 määrus ei olnud Riigiprokuratuuris vaidlustatav. Viru Ringkonnaprokuratuuri poolt N. Ossipenko esindaja taotluse rahuldamata jätmises ja selle alusel menetlustoimingu tegemata jätmises kui menetleja tegevusetus laiemas mõttes ei ole lahendatavad KrMS § 228-232 sätestatud korras, mistõttu jättis riigiprokurör esitatud kaebuse sisuliselt läbi vaatamata. Kuivõrd seadus ei näinud kõne all oleval juhul ette kaebeõigust, kuid kaitsja J. Leppik ikkagi kaebuse esitas, mis jäeti riigiprokuröri määrusega läbi vaatamata, siis ei ole kaebuse esitamisega tekkinud menetluskulude arvamine vajalike ja põhjendatud ning hüvitatavate menetluskulude hulka KrMS § 187 lg 2 ls 2 alusel põhjendatud. Seega jääb kaitsja kaebus selles osas rahuldamata. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seetõttu ei arvata arvel nr 1904292 esitatud õigusabi kulusid menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.15 Arve nr 1904296

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 8 tundi 50 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1927,04 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 01.12.2022 kuni 30.12.2022 toimunud 16 telefonikonsultatsiooni ja nelja büroosisest konsultatsiooni, 15.12.2022 toimunud nõupidamist kliendiga ning menetlustoimingul osalemist (kahtlustatavana ülekuulamine) ning sõidukulu. Arvel märgitud toimingud on põhjendatud ja vajalikud. Korrigeerida tuleb 15.12.2022 kahtlustatavana ülekuulamise aega, mis toimus protokollil järgi kella 10:57-12:40 ehk 1 tund 43 minutit (8 kd tl 45-61).

Seega on esitatud arve nr 1904296 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 8 tunni 43 minuti ulatuses, so summas 1882,80 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 1882,80 eurot.

3.10.16 Arve nr 1904388

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 5 tundi tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1090,80 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab prokuröri määrusega tutvumist 45 minutit, sõitu Tallinn-Viru Ringkonnaprokuratuur-Tallinn 2 tundi, konsultatsiooni 15 minutit, kaebuse koostamist 1 tund 45 minutit ja kaebuse esitamist prokuratuurile 15 minutit.

Riigiprokuratuuri 06.02.2023 kaebuse rahuldamata jätmise määrusega nr RP-6-5/23/7-2 jäeti N. Ossipenko kaitsja vandeadvokaat J. Leppiku esitatud taotlus menetluskulude kindlaksmääramiseks Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arve nr 1904388, so sama arve alusel rahuldamata. Riigiprokurör leidis, et N. Ossipenko kaitsja poolt esitatud kaebus N. Ossipenko suhtes 03.11.2022 kohaldatud suhtluspiirangute osaliseks tühistamiseks on menetluse hetkeseisu ja kaebuse sisu põhjendusi arvestades täies ulatuses põhjendamatult, nii ei saa ka pidada kaebuse koostamiseks tehtud toiminguid - 04.01.2023 sõit kohtumisele Tallinnast Viru Ringkonnaprokuratuuri Jõhvis ja tagasi ega ka ajavahemikul 04.-09.01.2023 Riigiprokuratuuri lisapiirangute osalise tühistamata jätmise määruse peale kaebuse koostamine ja esitamine, vajalikeks. Kuivõrd riigiprokuratuur ei pidanud osutatud õigusabitoiminguid vajalikuks ning kulusid põhjendatuks, seega ka mitte hüvitamisele kuuluvaks, puudub allakirjutanul alus KrMS § 187 lg 2 ls 2 alusel eeltoodud seisukoha ümberhindamiseks. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seetõttu ei arvata arvel nr 1904388 esitatud õigusabi kulusid menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.17 Arve nr 1904407

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 7 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1636,20 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 11.01.2023 juhtiva riigiprokuröri määrusega tutvumist 1 tund, 17.01.2023 kaebuse projekti koostamist 1 tund 15 minutit, 18.01.2023 nõupidamist

kaitsealusega 30 minutit ja sõidukulu Viru Vanglasse 2 tundi, 20.02.2023 kaebuse täiendamist 2 tundi 30 minutit ja kaebuse esitamist maakohtule 15 minutit.

Arve nr 1904407 oli esitatud Harju Maakohtule, kes edastas kaebuse uurimisalluvuse kohaselt Viru Maakohtule Riigiprokuratuuri 20.01.2023 määrusele nr RP-6-4/22/156-1 ja 02.12.2022 määrusele nr RP-6-4/22/156-2. Viru Maakohtu 03.02.2023 määrusega kriminaalasjas nr 1-23-415 jäeti kaitsja kaebus rahuldamata. Kuivõrd maakohus jättis kaitsja taotluse rahuldamata ega arvanud sellega seotud kulu menetluskulude hulka, siis ei ole prokuratuuril võimalik jõuda kohtu määrusest erinevale seisukohale, arvestades kohtu seisukohti, mille kohaselt kohus luges kaitsja argumendid põhjendamatuteks. Kohtueelses menetluses ei ole maakohtul pädevust taandada menetlust juhtivat prokuröri. Ka ei ole vaidlustatud määruse tegemisel tehtud kaalutusvigu. Menetlust juhtiva prokuröri otsustus jätta määramata uus kohtuarstlik ekspertiis ei anna alust kahtlustada prokuröri erapoolikust. Maakohus viitas vastavale kohtupraktikale, märkides, et kaitsja taandamistaotlust, mis on ajendatud valdavalt väitest, et prokurör jätab rahuldamata menetlustoimingute läbiviimise taotlused, mis on kaitse seisukohalt olulised ja vajalikud, ootab edutuse perspektiiv. Juhtiva riigiprokuröri 10.01.2023 määrusele etteheiteid selle puudulikkuse ja/või põhjendamatuse osas ei ole võimalik teha.

Arvestades kaitsja kaebuse sisu ja sellele kohtu antud hinnangut, kohtu pädevuse puudumist kohtueelsel uurimisel prokuröri taandamiseks ning asjaolu, et ekspertiisi määramist vaidlustas kaitsja eraldi kaebemenetluses, ei saa õigusteenuse osutamist pidada vajalikuks ega põhjendatud toiminguks ning kaebuse esitamisega seotud kulusid, sh nõupidamist kliendiga ja sõidukulu, ei loeta menetluskulude hulka. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seetõttu ei arvata arvel nr 1904407 esitatud õigusabi kulusid menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.18 Arve nr 1904416

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 2 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 545,40 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab riigiprokuröri määrusega tutvumist 15 minutit, nõupidamist telefonitsi 15 minutit, kaebuse koostamist 1 tund 45 minutit, 27.01.2023 kaebuse esitamist Viru Maakohtule 27.01.2023 15 minutit.

Viru Maakohus on 03.02.2023 määrusega kriminaalasjas nr 1-23-595 jätnud kaitsja J. Leppiku esitatud kaebuse läbi vaatamata, mille hulka kuulus menetluskulude kindlaksmääramise taotlus arve nr 1904416 alusel. Kuivõrd maakohus jättis kaitsja taotluse läbi vaatamata, osutades kaitsja tähelepanu asjaolule, et isiku tervise halvenemisest tuleb teada anda vanglale ning uurimiskaebemenetlus ei ole õige meede isiku tervises seisundi halvenemisest tuleneva probleemi lahendamiseks, samuti ei ole eksperdiarvamust vaja elektroonilise valve kohaldamise menetluses. Kaitsja seisukoht, et uurimiskaebemenetluses ei ole lubatavad ainult kaebused, mis puudutavad menetleja ja prokuröri aktiivset tegevust, on ebaõige ega tugine kohtupraktikale. Kaebuses toodud küsimus ei olnud uurimiskaebemenetlusega kaitstav ning kohus jättis kaebuse läbi vaatamata.

Kuivõrd maakohus jättis kaitsja läbi vaatamata ega arvanud sellega seotud kulu menetluskulude hulka, siis ei ole prokuratuuril võimalik jõuda kohtu määrusest erinevale seisukohale, arvestades, et kaitsja esitas uurimiskaebemenetluse korras kaebuse küsimuses, mida ei saa uurimiskaebemenetluses läbi vaadata, kaitsja argumendid osutusid ebaõigeteks ja kohtupraktikaga mitte kooskõlas olevateks, ei saa pidada õigusteenuse osutamist vajalikuks ja põhjendatud toiminguks ning kaebuse esitamisega seotud kulusid ei loeta KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel menetluskulude hulka. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seetõttu ei arvata arvel nr 1904416 esitatud õigusabi kulusid menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.19 Arve nr 1904478

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 18 tundi tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 3926,85 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 02.01.2023 kuni 31.01.2023 20

telefonikonsultatsiooni a' 10 minutit, lisaks kahte büroosisest konsultatsiooni, 06.01.2023 Viru Vanglale tehtud järelepärimine 20 minutit, 12.01.2023 nõupidamine kliendiga 2 tundi ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi, 06.01.2023, 16.01.2023, 17.01.2023 ja 26.01.2023 Viru Vanglale tehtud järelepärimised a' 20 minutit, 18.01.2023 menetlustoimingul osalemine 2 tundi 20 minutit, 24.01.2023 töö materjalidega koos kliendiga 3 tundi 20 minutit, 25.01.2023 nõupidamine kliendiga 30 minutit, osalemine menetlustoimingul 20 minutit, sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi.

Menetlustoimingutel osalemine 18.01.2023 ja 25.01.2023 on seotud N. Ossipenko kahtlustatavana ülekuulamisega, menetlustoimingul osalemise aeg 18.01.2023 oli kahtlustatavana ülekuulamise protokoll järgi kell 10:03-12:12 ehk 2 tundi 9 minutit, 25.01.2023 kestis ülekuulamine protokoll järgi kella 10:03-10:19 ehk 16 minutit. Töö materjalidega 24.01.2023 3 tundi 20 minutit – väljendus vastustes kahtlustatavana ülekuulamisel esitavatele küsimustele 9 leheküljel. Nende toimingutega seotud nõupidamised ja sõidukulud on põhjendatud ja vajalikud nende maht ei ole üle paisutatud.

Arvel märgitud Viru Vanglale tehtud teadete/järelepärimiste osas puudub arvel informatsioon, mis võimaldab hinnata nende seost antud kriminaalasjaga ning toimingute vajalikkust ja põhjendatust. J. Leppik selgitas Riigiprokuratuurile täiendavalt, et Viru Vanglale tehtud teated ja järelepärimised olid N. Ossipenko poolt edastatud informatsiooni alusel, et saada teavet kriminaalmenetluses pandud piirangute nõuetekohasuse ja proportsionaalsuse kohta. Viru Vanglaga toimunud kirjavahetust on kaitsja kajastanud märgukirjas, mis on lisatud 20.03.2023 esitatud määruskaebusele. Seega loeb riigiprokurör teostatud toimingud põhjendatuks. Telefonikonsultatsioonide osas ei nähtu arvelt vajadust igapäevaseks suhtluseks, arvestades, et samal perioodil toimusid nõupidamised ka silmast-silma 5 tunni 50 minuti ulatuses. Seega saab põhjendatuks pidada konsultatsioone pooles ulatuses ehk 1 tund 30 minutit.

Seega on esitatud arve nr 1904478 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 15 tunni 5 minuti ulatuses, so 3258 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluse lõpetamisel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 3258 eurot.

3.10.20 Arve nr 1904511

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 12 tundi 20 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2690,63 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 01.02.2023 Viru Vanglale tehtud teadet/järelepärimist, ajavahemikul 01.02.2023 kuni 13.02.2023 7 telefonikonsultatsiooni a' 10 minutit, 07.02.2023 kohtumist kliendiga 1 tund 30 minutit ja sõidukulu 1 tund Tallinn-Viru Vangla, 08.02.2023 nõupidamist kliendiga 1 tund 5 minutit, osalemist menetlustoimingul (kahtlustatavana ülekuulamisel) 2 tundi, sõidukulu Viru Vangla-Tallinn 1 tund, 14.02.2023 nõupidamist kliendiga 2 tundi 15 minutit ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi.

Arvel märgitud toimingud on vajalikud, nende maht on põhjendatud, korrigeerida tuleb 08.02.2023 kahtlustatavana ülekuulamist, mis protokoll järgi toimus kella 9:51-11:47 ehk 1 tund 56 minutit.

Seega on esitatud arve nr 1904511 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 11 tunni 56 minuti ulatuses, so 2649,60 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluse lõpetamisel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 2649,60 eurot.

3.10.21 Arve nr 1904513

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 2 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 545,40 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 07.02.2023 riigiprokurööri määrusega tutvumist 15 minutit, 14.02.2023 nõupidamist kliendiga 15 minutit, 16.02.2023 kaebuse koostamist 1 tund 45 minutit ning kaebuse esitamist Viru Maakohule 15 minutit.

Viru Maakohus jättis 16.03.2023 määrusega nr 1-23-1117 rahuldamata kaitsja J. Leppiku esitatud kaebuse ning taotluse menetluskulude kindlaksmääramiseks Advokaadibüroo HansaLaw OÜ arve nr 1904513 alusel. Kuivõrd maakohus jättis kaitsja taotluse menetluskulude hüvitamiseks rahuldamata,

on kohus esitatud arve osas seisukoha võtnud, millised kulud loeb kohus mõistlike menetluskulude hulka, puudub prokuratuuril alus sama tasutaotlust uuesti lahendada ning lähtuda tuleb kohtumäärusest. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Seega jääb kaebus selles osas rahuldamata.

3.10.22 Arve nr 1904515

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 3 tundi 45 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 818,10 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab eeluurimiskohtuniku määrusega tutvumist 30 minutit, nõupidamist kliendiga 15 minutit, määruskaebuse koostamist 2 tundi 45 minutit ja 20.02.2023 selle esitamist Tartu Ringkonnakohtule 15 minutit.

Tartu Ringkonnakohtus jättis 08.03.2023 määrusega nr 1-22-595 läbi vaatamata N. Ossipenko kaitsja esitatud kaebuse, mille hulka kuulus menetluskulude kindlaksmääramise taotlus sama arve nr 1904515 alusel. Tartu Ringkonnakohtule esitati kaebus uurimiskaebemenetluse korras ning sellisel juhul kaebeõigus seaduse järgi puudub. Kohus märkis, et ringkonnakohtul puudub alus maakohtu lahendi läbi vaatamiseks, kuna maakohus vaatas kaitsja kaebuse läbi ja jättis selle rahuldamata. Sellega olid kaebevõimalused ammendunud ja kaitsjal ei olnud võimalik maakohtu määruse peale kaebust esitada. Kuivõrd ringkonnakohtus on jätnud menetluskulud KrMS § 187 lg 2 alusel kahtlustatava kanda, on kohus kaitsja esitatud arve osas seisukoha võtnud, millised kulud loeb kohus mõistlike menetluskulude hulka, puudub prokuratuuril alus sama tasutaotlust uuesti lahendada ning lähtuda tuleb kohtumäärusest. Seda ei muuda ka asjaolu, et kriminaalmenetlus on lõpetatud, kuna KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel arvatakse menetluskulude hulka valitud kaitsjal makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud. Kaitsja esitas kõrgema astme kohtule kaebuse olukorras, kus kaebeõigus puudub nii seaduse kui Riigikohtu praktika kohaselt ning sellisel juhul ei ole prokuratuuri hinnangul põhjendatud arvata kaebuse esitamisega seotud kulu arve nr 1904515 alusel menetluskulude hulka ning esitatud kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.23 Arve nr 1904582

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 15 tundi 55 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 3472,39 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 15.02.2023 kuni 27.01.2023 toimunud 7 telefonikonsultatsiooni a´ 10 minutit, 22.02.2023 osalemist menetlustoimingul (kahtlustatavana ülekuulamine) 2 tundi, nõupidamist kliendiga 2 tundi ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi, 27.02.2023 dokumendi koostamist (seisukohad prokuratuuri 24.02.2023 taotlusele, ettevalmistus kohtuistungiks) 2 tundi 30 minutit, 28.02.2023 sõidukulu Tallinn-Jõhvi 1 tund, nõupidamist kliendiga 2 tundi 10 minutit, prokuratuuris materjalidega tutvumist 3 tundi 15 minutit. Arvel märgitud toiminguid saab pidada vajalikeks.

22.02.2023 osalesid N. Ossipenko kahtlustatavana ülekuulamisel kaks kaitsjat, lisaks J. Leppikule ka A. Pilv. Kahtlustatavana ülekuulamine kestis protokollis kohaselt kella 9:10 kuni 10:51 ehk 1 tund 41 minutit. Kaitsja A. Pilve osalemise eest on prokuratuuri 24.06.2024 määrusega hüvitatud arvete nr 20230157, 20230240 ja 20230239 alusel N. Ossipenkole 17.02.2023 konsultatsioon, 22.02.2023 sõidukulu Tallinn-Jõhvi-Tallinn, nõupidamise eest koos advokaat J. Leppiku ja kaitsealuse N. Ossipenkoga 1 tund ja ülekuulamisel osalemisega seoses 1 tund 40 minutit, 28.02.2023 nõupidamine J. Leppikuga vahistamise pikendamise küsimuses kokku 20 minutit ja 15 minutit. Seega tuleb menetluskulude hulka arvatavat õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2, mille kohaselt arvatakse juhul, kui menetlusosalisel on mitu kaitsjat või esindajat, menetluskulude hulka neile makstud tasu suuruses, mis ei ületa ühele kaitsjale või esindajale tavapäraselt makstavat mõistliku suurusega tasu. N. Ossipenkole on eelnimetatud teenuste eest tasu mõistlikus ulatuses hüvitatud. Seega kuuluvad menetluskulude hulka arvamisele telefonikonsultatsioonid 1 tunni ulatuses, 22.02.2023 nõupidamine kliendiga 1 tunni ulatuses, 27.02.2023 dokumendi koostamine ning 28.02.2023 toimingud, millest on maha arvatud 30 minutit konsultatsioone.

Seega on esitatud arve nr 1904582 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 10 tunni 45 minuti ulatuses, so summas 2322 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 2322 eurot.

3.10.24 Arve nr 1904594

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 9 tundi 35 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2090,69 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 01.03.2023 kuni 15.03.2023 toimunud 10 telefonikonsultatsiooni a'10 ja ühel korral 15 minutit, 01.03.2023 kliendi esindamist vahistamise pikendamise taotluse arutamise kohtuistungil 1 tund 20 minutit ja sõitu Jõhvi-Tallinn 1 tund, 09.03.2023 nõupidamist kliendiga 1 tund, nõupidamist kliendi ja kaaskaitsjaga 2 tundi 30 minutit ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi. Arvel märgitud toiminguid saab pidada vajalikeks.

01.03.2023 Viru Maakohtu istungil osalesid N. Ossipenko kaks kaitsjat J. Leppik ja A. Pilve. A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230240 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole ettevalmistus kohtuistungiks vahistamise pikendamise küsimuses 54 minutit, kohtuistungil osalemise eest 1 tund 35 minutit (kohtuistung kestis 13:38-15:00 ehk 1 tund 22 minutit), 09.03.2023 kohtumine kaitsealusega ja menetlusega seotud küsimuste arutamiseks 1 tund 45 minutit ning komanderingukulud 09.03.2023 4 tunni ulatuses.

Seega tuleb menetluskulude hulka arvata õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2. Arvetest ei nähtu, et kaitsjate vahel oleks selles osas tööd jagatud. 09.03.2023 kohtumist menetluslike küsimuste arutamiseks 1 tunni 45 minuti ulatuses saab pidada optimaalseks, seega on mõistlik menetluskulu N. Ossipenkole juba hüvitatud. Seega jääb arve nr 1904594 alusel menetluskulude hulka arvamisele 01.03.2023 sõidukulu Tallinn-Jõhvi, 09.03.2023 nõupidamine kliendiga 1 tund ja telefonikonsultatsioonid. Viimaste mõistlikuks mahuks tuleb hinnata kokku 1 tund, arvestades kliendiga toimunud nõupidamisi ning asjaolu, et sellesse perioodi ei langenud uurimis-või menetlustoiminguid, mis oleksid tinginud vajaduse sellise sagedusega konsulteerimiseks.

Seega on esitatud arve nr 1904594 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 3 tunni ulatuses, so summas 648 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 648 eurot.

3.10.25 Arve nr 1904640

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 9 tundi 50 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 2145,23 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 16.03.2023 kuni 31.03.2023 toimunud 11 telefonikonsultatsiooni a'10 minutit, kaebuse koostamist Sotsiaalministeeriumi ekspertkomisjonile 4 tundi 15 minutit ja 21.02.2023 nõupidamist kliendiga 1 tund 45 minutit koos sõidukuluga Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230391 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole mõistlikus osas menetluskulu, mis sisaldas 17.03.2023 telefonikonsultatsiooni J. Leppikuga ja dokumendi projekti täiendamist 35 minutit, 21.03.2023 kohtumist kaitsealuse ja advokaat J. Leppikuga 1 tund 25 minutit, 21.03.2023 kaebuse koostamist TKEK-le 1 tund 52 minutit, 21.03.2023 komanderingut Tallinn-Jõhvi-Tallinn 4 tundi 17 minutit. Seega tuleb menetluskulude hulka arvata õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lõikega 2. Lisaks ei paista eelnimetatud arvel loetletud toimingud olevat seotud kriminaalmenetlusega. Sotsiaalministeeriumi ekspertkomisjon annab sõltumatu hinnangu patsiendile osutatud tervishoiuteenuse sisulisele kvaliteedile ning seondub vaidlusküsimusega tervishoiusfääris. Seega ei saa ekspertkomisjoni kaebusega seonduvaid kulusid, sh konsultatsioone, lugeda vajalikeks ega põhjendatuks ning arvestada menetluskulude hulka. Seega tuleb selles osas jätta kaebus rahuldamata.

Telefonikonsultatsioonidest saab vajalikuks seega lugeda alates 22.03.2023 konsultatsioonid, millest on põhjendatud ja vajalik maht pooles ulatuses, so 40 minutit, arvestades, et konsultatsioonid ei

seendu ühegi uurimis-või menetlustoiminguga, mis tingiks vajaduse sellise sagedusega konsultatsiooniks.

Seega on esitatud arve nr 1904640 alusel põhjendatud menetluskulude tasu õigusteenuse eest 40 minuti ulatuses, so summas 144 eurot (sh km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 144 eurot.

3.10.26 Arve nr 1904679

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 13 tundi 50 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 3242,87 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 03.04.2023 kuni 14.04.2023 toimunud telefonikonsultatsioone a' 10 minutit, 04.04.2023 sõidukulu Tallinn-Jõhvi ja 05.04.2023 Jõhvi-Tallinn, 04.04.2023 nõupidamist kliendiga 2 tundi, nõupidamist kliendi ja teise kaitsjaga 1 tund 40 minutit, 05.04.2023 kohtuistungil osalemist 2 tundi, 12.04.2023 nõupidamist kliendiga 2 tundi ning sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn 2 tundi, 13.04.2023 kaitsja taotlust Viru Ringkonnaprokuratuurile 1 tund.

Arvel nr 1904679 on märgitud muu hulgas osutatud teenuse nimetuseks „Muu“ 3 tk, mida ei ole arvel sisustatud. Kuivõrd ei ole võimalik tuvastada teenuse sisu ning tegemist ei ole õigusteenusega, siis ei ole põhjendatud 206,43 (ilma käibemaksuta) arvata menetluskulude hulka KrMS § 175 lg 1 p 1 alusel ning selles osas jääb taotlus rahuldamata. Hüvitada saab ainult sellist menetluskulu, mis on kontrollitav. Seega on tegemist kontrollimatute kuludega, mida ei saa pidada vajalikuks kriminaalmenetluse mõttes. Teised arvel märgitud toimingud on vajalikud ja põhjendatud.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230392 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas 04.04.2023 kohtuistungiks ettevalmistust, sh suhtlust kliendi ja J. Leppikuga, asja materjalide analüüsi 1 tunni 11 minuti osas, 05.04.2023 kohtumine kaitsealusega enne kohtuistungit 1 tund 25 minutit ja pärast kohtuistungit 1 tund 30 minutit, kohtuistungil osalemist 1 tund 50 minutit, 06.04.2023 tõkendi kohaldamisega seotud küsimuste arutamist advokaat J. Leppikuga ja tõkendi määruse selgitamist advokaat A. Valgule 23 minutit, 13.04.2023 taotluse koostamist prokuröri ja menetluslikud küsimused advokaat J. Leppikuga ja suhtlus advokaat A. Valguga 30 minutit, sõiduaeg Tallinn-Jõhvi-Tallinn 4 tundi 20 minutit. Seega tuleb menetluskulude hulka arvatavat õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lõikega 2.

Kaitsjad J. Leppik ja A. Pilv olid esitanud ühiselt 2-leheküljelise taotluse 13.04.2023 koostamise kuupäevaga N. Ossipenko terviseandmete ning perekonna- või eraelu puutumatust riivavate materjalide eemaldamiseks. Kaitsja A. Pilv on märkinud arvel nr 20230392 toimingule kulunud ajaks (sh suhtlus J. Leppikuga) 30 minutit, arve nr 1904679 kohaselt on J. Leppikul kulunud sama taotluse koostamiseks 1 tund. Tutvudes taotluse sisuga ja arvestades, et tegemist on lühida ja õiguslikult mitte keeruka taotlusega, loeb prokuratuur põhjendatuks ajakuludeks KrMS § 175 lg 1 p 1 ja lg 2 kohaselt taotluse koostamiseks 30 minutit. Kuivõrd A. Pilve arvete osas on seisukoht võetud vaidlustatud määruse punktis 6.1, on N. Ossipenkole taotluse koostamiseks kulunud aja eest õigusabiteenus mõistlikus ulatuses hüvitatud ning täiendavalt seda kulu ei rahuldata. Samuti on hüvitatud mõistlikus ulatuses menetluskuluna 04.04.2023 ja 05.04.2023 nõupidamistele, kohtuistungil osalemise ja sõidukulud ning selles osas jääb kaitsja taotlus rahuldamata. Telefonikonsultatsioonide puhul on A. Pilve taotluse alusel on hüvitatud 06.04.2023 telefonikonsultatsioon 23 minuti ulatuses. Arvestades ka, et samal perioodil on hüvitatud kliendiga mitmed nõupidamised (arvel märgitud 04.04.2023, 05.04.2023, 12.04.2023), tuleb arvel märgitud telefonikonsultatsioonide põhjendatud mahtu vähendada 30 minutile. Põhjendatud ja vajalike menetluskulude hulka saab lugeda 12.04.2023 sõidukulude ja nõupidamise aeg.

Seega on esitatud arve nr 1904679 alusel põhjendatud menetluskulude tasu õigusteenuse eest 4 tunni 30 minuti ulatuses, so summas 972 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 972 eurot.

3.10.27 Arve nr 1904775

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 16 tundi 15 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 3545,10 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 17.04.2023 kuni 28.04.2023 tehtud telefonikonsultatsioone a' 10 minutit, 18.04.2023 dokumendi koostamist 1 tund 45 minutit, 19.04.2024 toimunud nõupidamist kliendiga 2 tundi 10 minutit ja sõidukulu Tallinn-Viru Vangla-Tallinn, 26.04.2023 kaitsjate kirjaliku seisukoha projekti koostamist 2 tundi 45 minutit, 27.04.2023 nõupidamist kliendiga 2 tundi, kohtuistungil osalemist 2 tundi 15 minutit, sõidukulu Tallinn-Jõhvi-Tallinn 2 tundi.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230523 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas: 17.04.2023 nõupidamist N. Ossipenkoga, suhtlust advokaat J. Leppikuga tõkendi vaidlustamiseks ja edasisteks menetluslikeks toiminguteks 35 minutit, määruskaebuse koostamist 31 minutit, 18.04.2023 suhtlust kaitsealusega 24 minutit, 19.04.2023 kohtumist kaitsealusega koos advokaat J. Leppikuga 2 tundi 5 minutit, sõiduaeg Tallinn-Jõhvi-Tallinn 3 tundi 45 minutit. 24.04.2024 suhtlus kaitsjate J. Leppiku ja S. Erroga 31 minutit ja 26.04.2024 suhtlus kaitsealusega, J. Leppiku ja S. Erroga 31 minutit, vahi all pidamise tõkendi pikendamisega seotud küsimuste arutamine advokaat J. Leppikuga 19 minutit, 26.04.2023 seisukoha koostamine riigi peaprokuröri taotlusele vahi all pidamise tähtaja pikendamiseks 1 tund 28 minutit. 27.04.2023 kohtuistungil osalemine Jõhvi kohtumajas 2 tundi 35 minutit. Viru Maakohtu 27.04.2023 kohtuistung kestis protokoll järgi kella 15:11-17:23 ehk 2 tundi 12 minutit.

Seega tuleb menetluskulude hulka arvata õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2. Võrreldes kaitsjate esitatud arveid, on kaitsja A. Pilv arve alusel hüvitatud N. Ossipenkole mõistlikus ulatuses konsultatsioonidele kulunud ajad, samuti 19.04.2023 nõupidamisele aeg ja sõidukulu, 27.04.2023 kliendi esindamine maakohtu istungil ja sõidukulu. J. Leppiku esitatud arve alusel jääb lahendada 18.04.2023 dokumendi koostamisele kulunud aeg. Arvel ei ole märgitud, millise dokumendi koostamisega on tegemist. J. Leppiku täiendavast selgitusest Riigiprokuratuurile nähtub, et tegemist on dokumendi vormistamisega N. Ossipenkole, et viimane saaks pöörduda võimaliku järelevalve menetluse alustamiseks soovitud riigiasutuse poole. Nimetatud dokumenti ei ole kriminaalasja juurde esitatud, seega ei saa hinnata selle seost kriminaalmenetlusega, dokumendi koostamise vajalikkust ja põhjendatust. Eeltoodust lähtuvalt ei paista selle dokumendi näol olevat seost kriminaalmenetlusega. Seega jääb kaebus selles osas rahuldamata. 26.04.2023 kaitsjate kirjaliku seisukoha projekti koostamisel tuleb menetluskulude hulka arvata A. Pilve arve alusel hüvitatud ajale lisaks arve nr 1904775 alusel 1 tund 17 minutit, mis tuleb kaitsjate esitatud dokumenti hinnates lugeda põhjendatud ja vajalikuks kuluks. 27.04.2023 toimingutest on põhjendatud ja vajalik toiming nõupidamine kliendiga 2 tunni ulatuses, mis seondub tõkendi kohaldamise istungiga 27.04.2023, mille maht ei ole üle paisutatud.

Seega on esitatud arve nr 1904775 alusel põhjendatud menetluskuluks tasu õigusteenuse eest 3 tunni 17 minuti ulatuses, so summas 709,20 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 709,20 eurot.

3.10.28 Arve nr 1904786

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 9 tundi tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1963,44 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 02.05.2023 kuni 16.05.2023 toimunud 11 telefonikonsultatsiooni a'10 minutit, 05.05.2023 tööd määruskaebuse projektiga 1 tund 15 minutit, 08.05.2023 N. Ossipenko taotluse edastamist Viru Vanglale seoses abistajatega 15 minutit, 08.05.2023 N. Ossipenko taotluse edastamist perearstile ja suhtlust N. Ossipenko perearstiga 1 tund, 09.05.2023 suhtlust õiguskantsleri kantseleiga, memo ja varasemate dokumentide edastamine 1 tund 30 minutit, 16.05.2023 osalemist Tartu Ringkonnakohtu istungil 1 tund ja sõidukulu Tallinn-Tartu-Tallinn.

16.05.2023 Tartu Ringkonnakohtu istungil osalesid mõlemad N. Ossipenko kaitsjad A. Pilv ja J. Leppik. Kohtumääruse (9 kd tl 69-81) kohaselt esitas menetluskulude nimekirja vandeadvokaat A. Pilv. J. Leppik vastavat taotlust ei esitanud. Arvete nr 20230524 ja 20230554 luges kohus

põhjendatud õigusabikuludeks menetluskulud summas 3565,60 eurot. Kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230524 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas määruskaebuse koostamist ja täiendamist kokku 8 tundi 35 minutit ning suhtlust kaitsealuse ja J. Leppikuga kokku 1 tund 25 minutit. Tartu Ringkonnakohus pidas osutatud õigusabiteenust põhjendatuks ning mõistis Eesti Vabariigilt menetluskulud välja.

Arve nr 20230554 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas: 15.05.2023 Tartu Ringkonnakohtu istungiks ettevalmistamist 1 tund 29 minutit, 16.05.2023 Tartu Ringkonnakohtu istungil osalemist 1 tund 15 minutit ning komandeerimist Tallinn-Tartu-Tallinn 4 tundi 40 minutit. Menetluskulude nimekirja koostamist ei pidanud kohus põhjendatuks ning kohtuistungil osalemise ajaks luges kohus 43 minutit. Muus osas pidas Tartu Ringkonnakohus osutatud õigusabiteenust põhjendatuks ning mõistis Eesti Vabariigilt menetluskulud kahe arve alusel kokku summas 3565,60 välja.

Seega tuleb menetluskulude hulka arvatavat õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2. Võrreldes kaitsjate esitatud arveid on kohus hüvitanud konsultatsioonidele kulunud aja, samuti määruskaebuse esitamisega seotud aja 8 tundi 35 minutit mõistlikus ulatuses, mille hulka tuleb lugeda J. Leppiku taotletav töö määruskaebuse projektiga 1 tund 15 minutit. Arvest ei nähtu, et kaitsjate ülesanded oleksid määruskaebuse ettevalmistamisel olnud jagatud. 08.05.2023 toimunud suhtlus perearstiga 1 tunni ulatuses ei kuulu rahuldamisele. Olemuslikult on tegemist määruskaebuse koostamise ja kohtuistungiks ettevalmistamise ajaga, mille osas on kohus N. Ossipenko kaitsjale juba menetluskulu hüvitanud. 16.05.2023 Tartu Ringkonnakohtu istungil osalemisega seoses on N. Ossipenko kaitsjale mõistlikus suuruses menetluskulu hüvitatud ning J. Leppiku taotluse alusel puudub KrMS § 175 lg 2 alusel alus täiendavalt menetluskulu hüvitada. Suhtlus Viru Vanglaga 08.05.2023 ning õiguskantsleri bürooga 09.05.2023 tuleb jätta rahuldamata, kuivõrd toimikust ei selgu, milliste toimingutega oli tegemist ning mis on nende seos kriminaalasjaga, mistõttu ei ole võimalik hinnata toimingute vajalikkust ja põhjendatust. Hüvitada saab ainult sellist menetluskulu, mis on kontrollitav. Seega on tegemist kontrollimatute kuludega, mida ei saa pidada vajalikuks kriminaalmenetluse mõttes.

Seega on N. Ossipenkole arve nr 1904786 toimingute eest mõistlikud ja vajalikud õigusabikulud hüvitatud ning J. Leppiku kaebus jääb selles osas rahuldamata.

3.10.29 Arve nr 1904853

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 3 tundi 25 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 745,39 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 17.05.2023 kuni 31.05.2023 toimunud telefonikonsultatsioone a'10 minutit ja ühel korral 30 minutit, kokku 2 tundi 10 minutit, 24.05.2023 kahe järelepärimist Viru Vanglasse a'15 minutit, 31.05.2023 teadet N. Ossipenko elukoha kohta ning 31.05.2023 taotlust prokuratuuri 03.11.2023 määruse tühistamiseks 30 minutit.

Kaitsja J. Leppik oli esitanud Viru Ringkonnaprokuratuurile 31.05.2023 koostatud taotluse tühistamiseks 03.11.2022 koostatud prokuratuuri määruse suhtluspiirangute kohaldamiseks. Kaitsja taotlus jäeti 12.06.2023 prokuratuuri määrusega läbi vaatamata. Kaitsja esitatud taotluse sisuks oli tühistada 03.11.2022 määrus, millega kohaldati KrMS § 143-1 alusel suhtluspiirangud Nikolai Ossipenkole. Kuivõrd Nikolai Ossipenko vabastati vahi alt 24.05.2023, siis muutusid oma olemuselt kehtetuks ka 03.11.2022 määrusega kehtestatud suhtluspiirangud, kuivõrd KrMS § 143¹ lg 1 kohaselt on neid võimalik kohaldada üksnes isiku suhtes, kes viibib vahistuses, vangistuses või kannab aresti. Eeltoodust tulenevalt oli kaitsja taotlus selgelt sisutühi, ei ole arvel nr 1904853 märgitud 30 minutit nimetatud taotluse koostamiseks põhjendatud arvata täies ulatuses menetluskulu hulka ja seda tuleb vähendada 10 minutini.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osalemise eest on 24.06.2024 prokuratuuri määrusega hüvitatud N. Ossipenkole konsulteerimisega seotud kulutusi 1 tunni 1 minuti ulatuses: 19.05.2023 täiendava selgituse koostamine ja suhtlus J. Leppikuga 41 minuti ulatuses ning 24.05.2023 N. Ossipenko vahi alt vabastamisega seotud küsimustes advokaat J. Leppiku, tütar T. Davõdtšiku ja advokaat A. Valk'iga 20 minuti ulatuses, mis on õigusteenuse osutamiseks selles menetlusetapis loetav piisavaks konsulteerimise mahuks. Seega tuleb advokaat A. Pilve osalemise eest hüvitatud õigusteenuse võrra

J. Leppiku osalemise eest menetluskulude hulka loetavat tasu vähendada ning lugeda mõistlikuks mahuks telefonikonsultatsioonide eest arvel märgitud perioodil lugeda 1 tund 30 minutit. Viru Vanglale 24.05.2023 tehtud järelepärimiste osas tuleb kaebus jätta rahuldamata, kuivõrd toimekust ning ja J. Leppiku täiendavast selgitusest Riigiprokuratuurile ei selgu, mis oli nende toimingute seos kriminaalasjaga. J. Leppik selgitas, et Viru Vanglale tehtud teated ja järelepärimised olid N. Ossipenko poolt edastatud informatsiooni alusel, et saada teavet kriminaalmenetluses pandud piirangute nõuetekohasuse ja proportsionaalsuse kohta, mis kaotas 24.05.2023 oma aktuaalsuse, kuna N. Ossipenko vabastati sel päeval. Seetõttu ei saa pidada toiminguid vajalikuks ega põhjendatuks.

Seega on esitatud arve nr 1904853 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 1 tunni 55 minuti ulatuses, so summas 414 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 414 eurot.

3.10.30 Arve nr 1904980

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 5 tundi 25 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1181,71 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab ajavahemikul 01.06.2023 kuni 26.06.2023 toimunud telefonikonsultatsioone a'10-15 minutit, 15.06.2023 menetlustoimingul osalemist 15 minutit, nõupidamist 1 tund 15 minutit ning sõidukulu Tallinn-Jõhvi-Tallinn 2 tundi, 16.06.2023 Õiguskantsleri Kantslei vastusega tutvumine 15 minutit, 26.06.2023 Viru Vangla vastusega tutvumine ja kliendile edastamine 25 minutit.

Vanglale ja õiguskantslerile tehtud järelepärimistega tutvumise kohta ei ole selge nende seotus kriminaalmenetlusega ning nende toimingute vajadus ja põhjendatus ning seda taotlust ei ole võimalik rahuldada (vt ka p 3.10.28 põhjendustel). Põhjendatud menetluskuludeks saab lugeda 15.06.2023 tõkendi kohaldamisel osalemine, nõupidamist, telefonikonsultatsioone ja sõidukulu, mis on vajalikud ja põhjendatud toimingud ning mille maht on optimaalne.

Seega on esitatud arve nr 1904980 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 4 tunni 45 minuti ulatuses, so summas 1026 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 1026 eurot.

3.10.31 Arve nr 1905076

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 50 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 181,79 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 03.07.2023, 04.07.2023, 18.07.2023 ja 25.07.2023 toimunud telefonikonsultatsioone kokku 50 minutit.

Arvel märgitud toimingud on vajalikud ja põhjendatud ning nende maht on optimaalne. Seega on esitatud arve nr 1905076 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 50 minuti ulatuses, so summas 180 eurot. KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 180 eurot.

3.10.32 Arve nr 1905234

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 1 tund 55 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 418,15 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 11.09.2023 avalduse projekti koostamist 1 tund 15 minutit, 11.09.2023 ja 28.09.2023 telefonikonsultatsioone a'15 minutit, kokku 30 minutit ja 11.09.2023 dokumentidega tutvumist 10 minutit. Arvel kajastatud toiminguid saab pidada vajalikeks. 11.09.2023 on Ida Prefektuurile ja Viru Ringkonnaprokuratuurile esitatud N. Ossipenko avaldus jälitustoimingutega kogutud andmetega tutvumiseks ja jälitustoimingu lubadest koopiade saamiseks. Taotlusele on lisatud teade isikule, kelle suhtes on tehtud jälitustoiming. Arvel märgitud toimingud on vajalikud ja põhjendatud ning nende maht on optimaalne. Seega on esitatud arve nr 1905234 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 1 tunni 55 minuti ulatuses, so summas 414 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel

KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 414 eurot.

3.10.33 Arve nr 1905351

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 1 tund 55 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 418,15 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 09.10.2023 telefonikonsultatsiooni 10 minutit ning 11.10.2023 taotluse koostamist järelevalvetoimisele 1 tund 45 minutit. Arvel kajastatud toiminguid saab pidada vajalikeks.

N. Ossipenko kaitsjad esitasid 11.10.2023 Ida Prefektuurile, koopia Viru Ringkonnaprokuratuurile, taotluse N. Ossipenko 11.09.2023 avalduse lahendamiseks. Arvestades avalduse mahtu (2 lk) ja asjaolu, et tegemist ei ole keeruka vaidlusküsimusega vaid konkreetse taotlusega tutvustada andmeid N. Ossipenko elukohas, on põhjendatud menetluskuludeks võimalik lugeda 1 tund.

Seega on esitatud arve nr 1905351 alusel põhjendatud menetluskuludeks tasu õigusteenuse eest 1 tunni 10 minuti ulatuses, so summas 252 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 252 eurot.

3.10.34 Arve nr 1905448

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 7 tundi 30 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 1636,20 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 14.11.2023 ja 16.11.2023 järeltutvustustega tutvumist 5 tundi 30 minutit, nõupidamist teise kaitsjaga 20 minutit, nõupidamist kliendi ja teise kaitsjaga 50 minutit, 20.11.2023 teate esitamist järelevalvetoimise andmetega tutvumiseks 15 minutit, 24.11.2023 telefonikonsultatsiooni 15 minutit, 28.11.2023 dokumentidega tutvumist ja seisukoha esitamist 15 minutit ning 29.11.2023 telefonikonsultatsiooni 5 minutit. Arvel kajastatud toiminguid saab pidada vajalikeks ja neile kulunud aega põhjendatuks.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20230524 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas: 14.11.2023, 16.11.2023 ja 17.11.2023 järeltutvustuste taotluste ja lubadega tutvumist 2 tundi 39 minutit, 17.11.2023 ja 22.11.2023 nõupidamises advokaat J. Leppikuga ja N. Ossipenkoga kokku 1 tund 50 minutit.

Seega tuleb menetluskulude hulka arvatavat õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2. Võrreldes kaitsjate esitatud arveid, on N. Ossipenkole hüvitatud 17.11.2023 nõupidamistega seotud kulu. Järelevalvetoimise andmetega tutvumise eest on advokaat A. Pilv esitanud arve 2 tunni 39 minuti ulatuses, lisaks on hüvitatud järeltutvustustega seotud dokumentide komplekteerimise ja nendega esimese tutvumise eest 55 minutit. Seda aega saab pidada mõistlikuks ning seetõttu ei ole J. Leppikule võimalik hüvitada enama aja eest, kuna mõlemale kaitsjale esitati tutvumiseks samad materjalid ning puudub info, et ülesanded oleksid kaitsjate vahel jaotatud, samuti puudub alus arvata, et A. Pilv esitatud materjalidega täies mahus ei tutvunud.

Seega on esitatud arve põhjal põhjendatud menetluskulu teade järelevalvetoimise andmetega tutvumiseks, konsultatsioonid ja dokumentidega tutvumine ja seisukoha esitamine 50 minuti ulatuses, so summas 180 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel menetluse lõpetamisel menetluskulud riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 180 eurot.

3.10.35 – 3.10.36 Arved nr 1905638 ja 1905729

Arve nr 1905638 on esitatud õigusteenuse osutamises 20 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 72,72 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 01.12.2023 toimunud telefonikonsultatsiooni 20 minutit.

Arve nr 1905729 on esitatud õigusteenuse osutamises 10 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 36,97 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 22.01.2024 toimunud telefonikonsultatsiooni 10 minutit.

Tegemist on vajaliku ja põhjendatud õigusabiteenusega, mille maht ei ole üle paisutatud. Seega on esitatud arvete alusel põhjendatud menetluskuludeks õigusteenus 30 minuti ulatuses, so vastavalt 72 eurot ja 36,60 eurot, kokku summas 108,60 eurot (koos km). KrMS § 183 lg 1 alusel jäävad menetluskulud kriminaalmenetluse lõpetamisel KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel riigi kanda. Seetõttu jääb KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda menetluskulu summas 108,60 eurot.

3.10.37 Arve nr 1906009

Arve on esitatud õigusteenuse osutamises 3 tundi 50 minutit tunnihinnaga 180 eurot kogusummas 850,22 eurot (sh km). Õigusteenus sisaldab 11.-12.04.2024 lõpliku kahtlustusega tutvumist 3 tundi 30 minutit, telefoninõupidamist teise kaitsjaga 10 minutit ning telefonikonsultatsiooni 10 minutit. Arvel märgitud toiminguid saab pidada vajalikeks ja põhjendatuks.

N. Ossipenko kaitsja A. Pilve osavõtu eest on arve nr 20240471 alusel hüvitatud prokuratuuri 24.06.2024 määruse alusel N. Ossipenkole menetluskulu, mis sisaldas: 11.04.2024 lõpliku kahtlustusega tutvumine 49 minutit, kahtlustuse analüüs 1 tund 48 minutit, 12.04.2024 kahtlustuse kohta ütluste andmise kohta arvamuse kujundamine – suhtlus kaitsealuse ja advokaat J. Leppikuga 40 minutit ja kahtlustuse analüüs nõupidamiseks kliendiga 1 tund 50 minutit, 15.04.2024 suhtlus advokaat J. Leppikuga kliendi nimel uurijale taotluse koostamiseks kriminaalasja materjalidega tutvumiseks (seoses täpsustatud kahtlustusega); tutvumine advokaat J. Leppiku poolt koostatud taotluse projektiga; kahtlustuse täiendav analüüs 45 minutit.

Seega tuleb menetluskulude hulka arvatavat õigusteenust J. Leppiku osas selles mahus, milles kaitseülesannete täitmine kahe kaitsja puhul kattub, vähendada, vastasel juhul tekiks vastuolu KrMS § 175 lg 2. Võrreldes kaitsjate esitatud arveid, on N. Ossipenkole hüvitatud kahtlustusega tutvumise ja kaitsepositsiooniga seotud kulutused, sh nõupidamised ja konsultatsioonid, ning seda suuremas mahus, kui J. Leppiku taotlusel. Kahtlustusega pikkusega 43 lk tutvumise ja analüüsi eest on A. Pilve õigusteenuse eest hüvitatud 5 tunni 12 minuti ulatuses ning nõupidamiste eest 40 minutit. Arvetest ei nähtu, et kaitsjate vahel oleks selles osas tööd jagatud. Seega on KrMS § 175 lg 2 arvesse võttes arvel nimetatud õigusteenuse osutamise eest N. Ossipenkole mõistlikus ulatuses kulud hüvitatud ning J. Leppiku kaebus tuleb jätta selles osas rahuldamata.

3.11 Kokkuvõttes kuulub N. Ossipenko kaitsja J. Leppiku kaebus rahuldamisele osaliselt ning kaitsja esitatud taotluse alusel arvatakse menetluskulude hulka käesoleva määruse p-des 3.10.1 – 3.10.37 alusel kokku 25 171,80 eurot, mis jääb KrMS § 199 lg 1 p 4 alusel kriminaalmenetluse lõpetamise tõttu KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda. Seega tuleb 24.06.2024 Majandus-ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus osaliselt tühistada menetluskulude kindlaksmääramise osas ja teha uus otsustus.

3.12 Käesoleva kaebuse osutamisega on advokaadibüroo HansaLaw OÜ osutanud N. Ossipenko pärandvara õiguste kaitseks õigusabi alljärgnevalt: 25.06.2024 määrusega tutvumine 45 min ja 01.07.2024 kaebuse koostamine 2 tundi. Kaebaja palub välja mõista Eesti Vabariigilt Nikolai Ossipenko pärandvara hulka 603,90 eurot (koos käibemaksuga, arve nr 1906178 lisatud) advokaadibüroo HansaLaw OÜ kasuks kulude hüvitamiseks kaebemenetluses.

Kaitsja tööühiku hind 180 eurot, millele lisandub käibemaks, on arvestades käesoleva määruse punktis 3.6 toodud põhjendusi arvesse võttes mõistlik. Õigusteenuse osutamiseks tehtud toimingud – määrusega tutvumine ning kaebuse koostamine on olnud vajalikud toimingud, kaitsja kaebus rahuldatakse osaliselt. Arvestades, et prokuratuuri põhistamata kriminaalmenetluse lõpetamise määrus oli vaid veidi üle kahe lehekülge pikk, ei saa sellega tutvumiseks kulutatud aega 45 minutit pidada mõistlikuks. Mõistlikuks ajaks hindab riigiprokurör määruse pikkust ja selle sisu keerukust arvestades 30 minutit. Kaitsja esitatud kaebust ei saa pidada mahukaks, tegemist ei ole keeruka õigusliku vaidlusega, vaid puudutab menetluskulude väljamõistmist ning kaitsja koostatud kaebus rahuldatakse osaliselt, saab mõistlikuks õigusabiteenuse ajaks arvestada pooles ulatuses ehk 1 tund, so kokku on õigusabiteenus põhjendatud 1 tunni 30 minuti ulatuses, so 270 eurot (ilma käibemaksuta)

ehk 324 eurot (koos käibemaksuga). Seega on taotletavad õigusabikulud seoses kaebuse esitamisega käsitletavad menetluskuluna summas 324 eurot ja taotlus nende hüvitamiseks kuulub rahuldamisele osaliselt.

Juhindudes KrMS § 175 lg 1 p 1, § 183 lg 1, analoogia korras § 187 lg 1 ning § 189 lg 1 ja § 229 lg 2 p-dest 2 ja 3, riigiprokurör

määras:

1. Jätta Nikolai Ossipenko kaitsja Jüri Leppiku kaebus osaliselt rahuldamata ning osaliselt läbi vaatamata.
2. Tühistada 24.06.2024 Majandus-ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus osas (punkt 6.2), millega jäeti rahuldamata J. Leppiku taotlus arvata 54 012,24 eurot menetluskulude hulka ning teha tühistatud osas uus otsustus, sõnastades määruse punkti 6.2 järgmiselt: Rahuldada osaliselt kaitsja taotlus menetluskulude kindlaksmääramiseks ning kriminaalmenetluse kulude hulka arvamiseks. Arvata N. Ossipenko menetluskulu hulka 25 171,80 eurot ja jätta see KrMS § 183 lg 1 alusel riigi kanda. Õigustatud isikuks lugeda Nikolai Ossipenko pärijad.
3. Rahuldada osaliselt N. Ossipenko kaitsja vandeadvokaat J. Leppiku taotlus menetluskulude hüvitamiseks. Arvata N. Ossipenko menetluskulu hulka 324 eurot ja jätta see KrMS § 187 lg 1 alusel riigi kanda. Mõista Eesti Vabariigilt Nikolai Ossipenko pärandvara hulka 324 eurot advokaadibüroo HansaLaw OÜ kasuks kaebemenetluses kantud menetluskulu katteks. Õigustatud isikuks lugeda Nikolai Ossipenko pärijad.
4. Kriminaalmenetluse kulud hüvitab Eesti Vabariik Rahandusministeeriumi (Suur-Ameerika 1, 15006 Tallinn, info@rahandusministeerium.ee) kaudu hüvitise saamiseks õigustatud isiku pöördumise alusel.
5. Määrus lisada kriminaalasja materjalide juurde. Määruse koopia saata kaebuse esitajale N. Ossipenko kaitsja vandeadvokaat Jüri Leppikule ja teadmiseks Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuurile.
6. Määrusele on õigus vastavalt KrMS § 230 lõikele 1 ja 2 edasi kaevata Harju Maakohtu eeluurimiskohtunikule kümne päeva jooksul alates päevast, mil isik sai käesolevast määrusest teada või pidi teada saama.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristine Tamm